

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Кіровоградської міської
ради
“ _____ ” _____ 2012 року
№ _____

ПРОГРАМА
ЗАПОБІГАННЯ НАДЗВИЧАЙНИМ СИТУАЦІЯМ
ТА ЛІКВІДАЦІЇ ЇХ НАСЛІДКІВ НА 2013 РІК

КІРОВОГРАД

1. Загальні положення

(законодавча та нормативно-правова база)

Згідно зі статтею 3 Конституції України, життя та здоров'я людини, її безпека є найвищими соціальними цінностями, за забезпечення яких держава відповідає перед нею. Безпека населення і територій, їх захищеність від впливу шкідливих техногенних, природних та екологічних факторів є неодмінною умовою сталого розвитку суспільства.

Правовою основою створення Програми запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків на 2013 рік (далі – Програма) є Конституція України, закони України “Про місцеве самоврядування в Україні”, “Про Цивільну оборону України”, “Про правові засади цивільного захисту”, “Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру”, “Про аварійно-рятувальні служби”, “Про пожежну безпеку в Україні”, постанови Кабінету Міністрів України від 29 березня 2001 року № 308 “Про порядок створення і використання матеріальних резервів для запобігання, ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру та їх наслідків”, від 06 березня 2002 року № 264 “Про затвердження Порядку обліку місць масового відпочинку населення на водних об’єктах”, від 04 лютого 1999 року № 140 “Про порядок фінансування робіт із запобігання і ліквідації надзвичайних ситуацій та їх наслідків”, комплексна програма розвитку Кіровоградщини «Центральний регіон – 2015».

Програма включає в себе реалізацію державної політики, пов’язаної із захистом населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій, реагуванням на ліквідацію надзвичайних ситуацій, функціонуванням єдиної державної системи цивільного захисту.

2. Загальна характеристика стану техногенно-природної небезпеки в місті

Одним з основних пріоритетів діяльності органів місцевого самоврядування та суб’єктів господарювання, що провадиться на всій території України у мирний час та в особливий період, є відносини, пов’язані із захистом територіальної громади від надзвичайних ситуацій.

Управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення Кіровоградської міської ради (далі – управління) безпосередньо виконувало функції з реалізації повноважень виконавчих органів міської ради із захисту населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій, реагування на них, функціонування єдиної державної системи цивільного захисту.

На території міста розміщується 87 об’єктів підвищеної небезпеки, 9 з них – хімічно небезпечні. Максимально можлива кількість сильнодіючих отруйних речовин (далі - СДОР), яка може зберігатися на них, сягає: хлор – 2,9 тонни, аміак – близько 100 тонн, інші об’єкти – пожежо –, вибухонебезпечні. 30% хімічно небезпечних об’єктів не мають локальних систем виявлення викиду СДОР, зниження стійкості виробництва до аварій внаслідок спрацьованості основних виробничих фондів, частоті зміни

власників та керівництва, що збільшує ризик виникнення надзвичайних ситуацій. Ураження персоналу об'єктів та населення, яке проживає біля цих об'єктів, а також низький рівень культури безпеки населення та недостатня інформованість населення з питань безпеки життєдіяльності. Всього по місту в зонах можливого хімічного ураження може опинитися населення близько 45,5 тис. чоловік.

У весняний період та інші пори року від інтенсивного танення снігу та сильних опадів, прибуття води з верхнього каскаду озер та ставків можливе підтоплення прибережної території річок Інгул та Сугоклея в межах міста від мікрорайону Лелеківки до Завадівки і Масляниківки, площею 435 га з населенням біля 5 тис. чол., в тому числі 1290 чол., що працюють на підприємствах і установах різних форм ведення господарської діяльності.

Протягом останніх 10 років в місті Кіровограді внаслідок змін природної рівноваги у водному балансі територій, а також техногенних факторів, прогресує процес підйому рівня ґрунтовних вод, що призводить до підтоплення значних територій (відсутність послідовності в проведенні робіт по розчистці річок Інгулу, Сугоклеї, Біянки та заходів берегоукріплення, порушення прибережних водозахисних смуг).

На території міста є прояви радону та дочірніх продуктів його розпаду, особливо в центральній частині. На багатьох ділянках, включаючи житлову забудову, відмічається підвищений гамма-фон та значний вміст радону та його продуктів розпаду в повітрі окремих приміщень і підвалів від 200 до 500 і більше Бк/м³, який на декілька порядків перевищує гранично допустимі.

На низькому рівні залишається забезпечення засобами радіаційного та хімічного захисту працівників виконавчих органів міської ради. При затвердженні міського бюджету у попередніх роках на вищезазначені цілі кошти передбачались не в повному обсязі. Низькою є забезпеченість засобами індивідуального захисту і в організаціях, які відносяться до міської комунальної форми власності.

Стан природно-техногенної безпеки і динаміка надзвичайних ситуацій останніх років свідчать про зростання рівня загрози в життєдіяльності населення, економіці та навколишньому природному середовищі. Найбільших втрат і руйнувань зазнають об'єкти енергетичного і промислового комплексів, систем зв'язку, комунальне господарство та інші галузі, від яких безпосередньо залежить життєзабезпечення населення.

У межах своєї компетенції управління забезпечувало збирання, обробку та аналіз інформації щодо загрози та виникнення надзвичайних ситуацій, організувало та брало участь у здійсненні ряду заходів, направлених на підвищення готовності органів управління, сил і засобів Кіровоградської міської ланки обласної підсистеми єдиної державної системи запобігання та реагування на надзвичайні ситуації.

3. Головні проблеми стану техногенно-природної небезпеки в місті

З метою комплексного розв'язання проблем захисту населення і територій міста від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру, в інтересах безпеки окремої людини, територіальної

громади і довкілля Програмою передбачено фінансове забезпечення наступних заходів:

- вдосконалення та підтримання існуючих мереж зв'язку, оповіщення та інформування населення міста в системі цивільного захисту міста;
- підготовка населення і фахівців щодо запобігання та реагування на надзвичайні ситуації;
- поповнення матеріального резерву для запобігання і ліквідації надзвичайних ситуацій;
- забезпечення працівників виконавчих органів Кіровоградської міської ради засобами радіаційного та хімічного захисту;
- демеркуризація важких металів та інших небезпечних речовин, лабораторні дослідження та їх утилізація;
- запобігання загибелі людей на водних об'єктах міста;
- заходи з підготовки гідротехнічних споруд міста до пропуску вод весняної повені та їх безперешкодний скид через ці гідроспоруди;
- заходи першочергового реагування та проведення складних і невідкладних аварійно-відновлювальних робіт, спрямованих на запобігання виникненню НС, пов'язаних з проявами небезпечних природних явищ;
- організація евакуації населення міста (тимчасове відселення) в разі виникнення надзвичайної ситуації природного та техногенного характеру.

Вказані заходи виконувалися протягом 2012 року, але це також головні проблеми на сьогоднішній день, які необхідно вирішити у 2013 році.

Виконання Програми забезпечить створення умов для належного виконання завдань з питань запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та гарантованої ліквідації їх наслідків.

3.1. Мета Програми на 2013 рік

Метою Програми є:

послідовне продовження комплексного розв'язання проблеми захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру в інтересах безпеки окремої людини, територіальної громади, національного надбання і довкілля;

поступове зниження ризику виникнення надзвичайних ситуацій та підвищення рівня захисту населення і територій міста від надзвичайних ситуацій;

забезпечення необхідних умов щодо безпечної життєдіяльності населення та сталого соціально-економічного розвитку міста.

Досягнення головної мети Програми сприятиме реальній суспільній підтримці діяльності органів місцевого самоврядування у сфері забезпечення сталого розвитку міста, створення безпечних умов життєдіяльності населення.

Заходи по забезпеченню виконання Програми додаються.

3.2. Пріоритети виконання заходів по забезпеченню Програми

Запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, зменшення збитків і втрат у разі їх виникнення та

ефективна ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій є головним пріоритетом у діяльності виконавчих органів міської ради.

За існуючим станом, виконання заходів з запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків, передбачених даною Програмою, забезпечується управлінням з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення Кіровоградської міської ради, оскільки в управлінні накопичена необхідна інформація щодо сучасного стану техногенно-екологічної безпеки у місті та практичний досвід з організації виконання заходів з ліквідації надзвичайних ситуацій, організації евакуації (відселення) населення з небезпечних територій та об'єктів, підготовки населення і фахівців органів управління та сил цивільного захисту до дій у кризових ситуаціях.

4. Основні завдання Програми

Основними завданнями Програми є:

- проведення комплексу профілактичних заходів, спрямованих на виявлення та запобігання найбільш вірогідним у місті надзвичайним ситуаціям техногенного та природного характеру;
- забезпечення реальної готовності органів управління, сил та засобів, призначених для оперативного реагування на надзвичайні ситуації при їх виникненні та ліквідації їх наслідків;
- підвищення ролі і впливу органів місцевого самоврядування у сфері запобігання і реагування на надзвичайні ситуації;
- підготовка населення, керівного складу і фахівців з питань цивільного захисту населення до дій при виникненні надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

5. Система контролю та звітності за ходом виконання Програми

Основними напрямками контролю за реалізацією передбачених у Програмі заходів є:

- звітність про стан виконання відповідних розділів Програми перед Кіровоградською міською радою та її виконавчим комітетом – 1 раз на квартал;
- аналіз ходу виконання Програми та вжиття додаткових заходів, спрямованих на досягнення її мети;
- систематичне висвітлення у засобах масової інформації стану пожежно-техногенної безпеки у місті та заходів з його поліпшення.

Начальник управління з питань
надзвичайних ситуацій та цивільного
захисту населення Кіровоградської міської ради

С.Коваленко